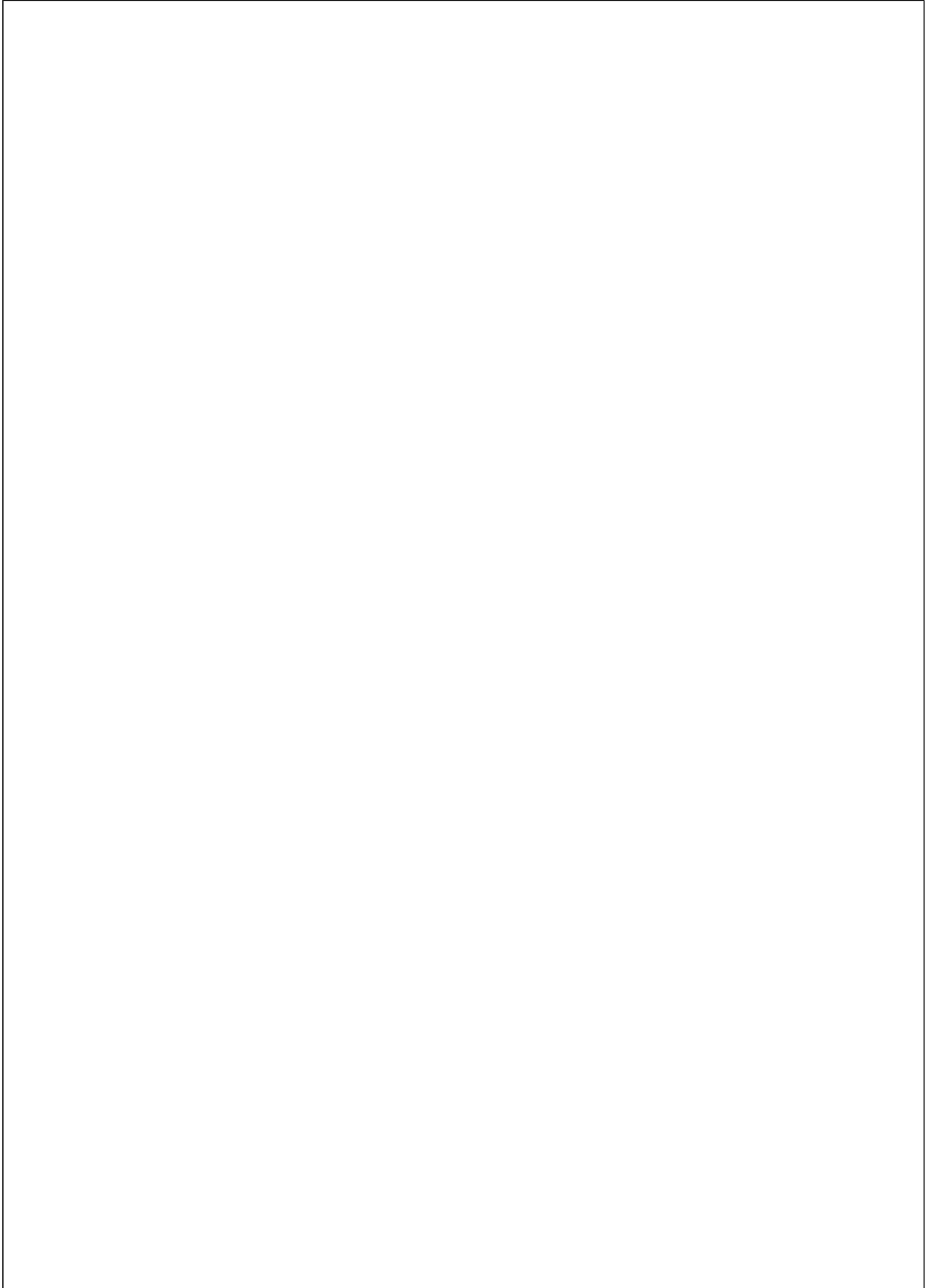

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/214461,Krakow-Uroczystosci-w-72-rocznice-smierci-gen-Augusta-Emila-F
ieldorfa-Nila.html](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/214461,Krakow-Uroczystosci-w-72-rocznice-smierci-gen-Augusta-Emila-Fieldorfa-Nila.html)
27.02.2026, 02:31

[Następny](#)

[Powrót](#)

Kraków. Uroczystości w 72. rocznicę śmierci gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”

24 lutego 2025 r. w Jednostce Wojskowej NIL w Krakowie odbył się uroczysty apel w 72. rocznicę śmierci jej patrona – gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”. Ponadto złożyliśmy hołd dowódcy Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej pod tablicami pamięci na ul. Lubicz i w szkole, do której uczęszczał.

24.02.2025

[Armia Krajowa](#) [August Emil Fieldorf](#) [Zbrodnie komunistyczne](#)

W siedzibie JW NIL, po podniesieniu flagi państwowej i odegraniu hymnu, odczytano rozkaz okolicznościowy, a pod pomnikiem, generała złożono kwiaty. Gospodarzem uroczystości był dowódca jednostki płk Piotr Gomuła, a krakowski IPN reprezentowała zastępca dyrektora Cecylia Radoń.

W południe kilkadziesiąt osób zebrało się pod tablicą pamięci umieszczoną na budynku przy ul. Lubicz 32 w Krakowie, gdzie posterunek honorowy wystawiła JW NIL. Tutaj w 1895 r. urodził się August Emil Fieldorf. Po złożeniu kwiatów i zapaleniu zniczy zgromadzeni przeszli na pobliską ul. Topolową 22 do szkoły podstawowej nr 3. Przyszły generał był uczniem tej placówki w latach 1901-1905. W budynku znajduje się tablica pamiątkowa, ufundowaną przez krakowski oddział IPN. W obu uroczystościach wziął udział dr hab. Filip Musiał, dyrektor krakowskiego oddziału IPN.

August Emil Fieldorf „Nil”

Pochodził z Krakowa, przed wojną związany był z Wilnem, został zamordowany przez komunistów w Warszawie. Bohater, który honor cenił ponad życie.

Urodził się w 1895 r. Mając 17 lat wstąpił do Związku Strzeleckiego. W 1914 r. zgłosił się na ochotnika do Legionów Polskich i wyruszył na front rosyjski. Podczas I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej przeszedł długi szlak bojowy. Po wojnie, w odrodzonej RP, pozostał w wojsku.

Walczył w kampanii wrześniowej 1939 r. Po klęsce zdołał dotrzeć do Francji, a po jej upadku do Anglii. We wrześniu 1940 r., jako emisariusz rządu emigracyjnego, przedostał się do okupowanej przez Niemców Warszawy i rozpoczął działalność konspiracyjną w Związku Walki Zbrojnej, a potem w Armii Krajowej. Od 1942 r. organizował Kierownictwo Dywersji Komendy Głównej AK i nadzorował walkę bieżącą. W ostatnich miesiącach działalności AK pełnił również funkcję zastępcy jej dowódcy, gen. Leopolda Okulickiego.

Po aresztowaniu przez NKWD, nierozpoznany, w latach 1945-1947 był więziony w sowieckich łagrach na Uralu. Ponownie aresztowany po powrocie do Polski, został poddany brutalnemu śledztwu, ale do końca zachował nieugiętą postawę.

Gen. August Emil Fieldorf „Nil” był najwyższym rangą żołnierzem AK, który padł ofiarą zbrodni sądowej okresu stalinowskiego. Komuniści powiesili go 24 lutego 1953 r. w więzieniu

mokotowskim. Ciało pogrzebano w nieznanym miejscu, być może na Łączce pod murami cmentarza wojskowego na Powązkach. W 1958 r. Generalna Prokuratura umorzyła postępowanie karne wobec generała z powodu braku dowodów winy, ale dopiero w 1989 r., po 36 latach od jego śmierci, postanowieniem prokuratora generalnego PRL gen. „Nil” został w pełni zrehabilitowany. Jego symboliczny grób znajduje się na kwaterze „Ł” na Powązkach w Warszawie.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Kraków

Armia Krajowa, August Emil Fieldorf, Zbrodnie komunistyczne

Rocznica